

Notat: Kommunale embedsmænds deltagelse i sundhedsrådene

Sagen kort (indledning)

I dette notat redegøres for ministeriets retsopfattelse af regelsættet i lovgivningen vedrørende kommunale embedsmænds deltagelse i sundhedsrådene.

Retsgrundlaget

Regionslovens § 14 d, stk. 1, som affattet ved lov nr. 719 af 20. juni 2025, har følgende ordlyd:

”§ 14 d. Sundhedsrådene består af regionale medlemmer, der er valgt af regionsrådet i den region, som sundhedsrådet henhører under, og kommunale medlemmer, der repræsenterer kommunalbestyrelsen i de kommuner, der henhører under sundhedsrådet.”

Af bemærkningerne til regionslovens § 14 d, stk. 1, fremgår blandt andet følgende, jf. lovforslag nr. L 214, side 112, 2. spalte:

” [...]

I overensstemmelse med gældende ret vil den regionale forvaltning ligeledes skulle betjene sundhedsrådet i tråd med øvrige regionale udvalg. Den regionale forvaltning vil i den forbindelse have ret til at inddrage den kommunale forvaltning ved f.eks. at anmode om bidrag til en sags oplysning og vil endvidere kunne have pligt hertil, såfremt en inddragelse af forvaltningen i en kommune er nødvendig for en sags oplysning. Den kommunale forvaltning vil kunne have pligt til at bidrage med de oplysninger, der er af betydning for regionens virksomhed efter de nærmere regler i forvaltningslovens § 31, jf. § 28.

[...]”

Regionslovens § 14 m, stk. 1, som affattet ved lov nr. 719 af 20. juni 2025, har følgende ordlyd:

”§ 14 m. Et sundhedsråd kan efter en kommunalbestyrelses anmodning tillade, at et kommunalt medlem af et andet sundhedsråd kan deltage i sundhedsrådets møder som observatør, hvis særlige hensyn taler herfor. Observatøren har ikke stemmeret.”

Af bemærkningerne til regionslovens § 14 m, stk. 1, fremgår blandt andet følgende, jf. lovforslag nr. L 214, side 128, 1. spalte:

”[...]

Forslaget til § 14 m, stk. 1, 1. pkt., vil supplere bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, som efter gældende ret finder tilsvarende anvendelse for regionens udvalg, og som i henhold til den foreslåede § 15, stk. 1, litra b, også vil finde anvendelse for sundhedsrådene.

[...]”

Regionslovens § 15, stk. 1, som affattet ved lov nr. 719 af 20. juni 2025, har følgende ordlyd:

” Følgende bestemmelser om kommunalbestyrelsens udvalg m.v. i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse:

1) ---

2) § 20, stk. 1-4, 6 og 7, og § 21 for sundhedsrådene og stående udvalg.

3) ---."

Af bemærkningerne til regionslovens § 15, stk. 1, fremgår blandt andet følgende, jf. Folketingstidende 2024-25, lovforslag nr. L 214, side 132, 1. og 2. spalte:

"Det foreslås at nyaffatte § 15 i regionsloven.

Bestemmelsen vil fortsat indeholde henvisninger til bestemmelser i lov om kommunernes styrelse, der vil finde tilsvarende anvendelse for regionsrådet og dets udvalg, men henvisningerne foreslås med lovforslaget tilpasset til det regionale udvalgsstyre, der foreslås med lovforslaget.

At bestemmelserne finder tilsvarende anvendelse vil indebære, at betegnelsen »kommunalbestyrelsen« i lov om kommunernes styrelse vil skulle forstås som »regionsrådet« i regionslovens forstand. Betegnelsen »kommunen« vil skulle forstås som »regionen«. Betegnelsen »udvalg« vil skulle forstås som »forretningsudvalget, sundhedsrådene og øvrige stående udvalg«. Betegnelsen »økonomiudvalget« vil skulle forstås som »forretningsudvalget«. I de tilfælde, hvor bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse også vil skulle finde tilsvarende anvendelse for sundhedsrådene, vil betegnelsen »stående udvalg« endvidere også skulle forstås som »sundhedsrådene«.

[...]

Henvisningen til § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse vil indebære, at forretningsudvalget, sundhedsråd og stående udvalg vil kunne tillade personer, der er ansat i regionens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget. Udvalgene vil endvidere kunne tilkalde andre personer, herunder andre medlemmer af regionsrådet, til at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning. Et sundhedsråd vil f.eks. også kunne tillade ansatte i den kommunale forvaltning at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning.

[...]"

Overgangslovens § 36, stk. 1, og § 82, stk.1, (lov nr. 699 af 20. juni 2025) lyder således:

"§ 36. § 20, stk. 1-4, 6 og 7, og § 21 om kommunalbestyrelsens udvalg m.v. og §§ 24-26 om valg og valgmåde i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for de forberedende sundhedsråd i Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark.

Stk. 2-5.---

§ 82. § 20, stk. 1-4, 6 og 7, og § 21 om kommunalbestyrelsens udvalg m.v. og §§ 24-26 om valg og valgmåde i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for de forberedende sundhedsråd i Region Østdanmark.

Stk. 2-5.---

§ 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024) har følgende ordlyd:

"Stk. 4. Udvalgene kan tillade personer, der er ansat i kommunens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget. Udvalgene kan tilkalde andre personer, herunder andre medlemmer af kommunalbestyrelsen, til at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning."

§ 20, stk. 4, blev indsat som § 20, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse ved lov nr. 629 af 23. december 1980. Bestemmelsen svarede til § 20, stk. 3, 1. og 2. pkt., i lovforslaget, der havde følgende ordlyd, jf. lovforslag nr. L 16, FT 1980-81, A, spalte 426-427:

9. § 20 affattes således:

"§ 20. [...]

Stk. 3. Udvalgene kan tillade personer, der er ansat i kommunens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m. v. for udvalget. Udvalgene kan tilkalde andre personer, herunder andre

medlemmer af kommunalbestyrelsen, til at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning. [...]”

§ 20, stk. 3, 3. pkt., der ikke gengives her, blev udtaget under lovforslagets behandling i Folketinget.

Bemærkningerne til § 20, stk. 3, (der svarer til § 20, stk. 4, i dag) har følgende ordlyd, jf. lovforslag nr. L 16, Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 459-460:

”Stk. 3 er derimod ny som lovbestemmelse. Forslaget herom skal ses på baggrund af, at det må anses for uheldigt, at der i udvalgmøderne er regelmæssig deltagelse - med eller uden taleret - af andre kommunalbestyrelsesmedlemmer end udvalgets medlemmer. Dels kan det virke ulige i forhold til de kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke kommer til, at deltage i udvalgets møder, dels kan det betyde en flytning af forhandlingerne fra kommunalbestyrelsens principielt offentlige møder til de ikke-offentlige udvalgmøder, jfr. betænkningen om kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår (894/1980, kap. VI, afsnit 6.4.). Ved bestemmelsen fastslås, at det er det enkelte udvalg selv, herunder økonomiudvalget, der - om nødvendigt ved flertalsafgørelse - træffer beslutning om, hvorvidt andre kommunalbestyrelsesmedlemmer end udvalgets medlemmer skal tilkaldes, men tilkaldelsen skal være begrundet i hensynet til sagens oplysning.

Det er endvidere med bestemmelsen fastslået, at andre kommunalbestyrelsesmedlemmer, der således indkaldes af et udvalg, kun kan få adgang til at overvære forhandlingerne (af hensyn til sagens oplysning) og ikke en eventuel afstemning i udvalget. I modsætning hertil kan kommunalt ansatte få tilladelse til at overvære hele mødeforløbet.

Bestemmelsen i 1. pkt. af stk. 3 om tilladelse til ansatte til overværelse af udvalgmøder må naturligvis fortolkes med respekt af borgmesterens beføjelser som administrationens øverste daglige leder. Da det ikke med bestemmelsen har været hensigten at give de ansatte repræsentation i udvalgene, er det præciseret, at tilstedeværelsen kun kan tillades med henblik på varetagelsen af sekretariatsforretninger for udvalgene, herunder med henblik på en sags oplysning.”

Af betænkning nr. 894/1980 om kommunale styreformer mv. fremgår, at udvalget havde drøftet, om der burde sikres de ansatte en ret til at være til stede ved møderne, særligt i udvalgene, men havde afstået herfra, jf. betænkningen side 99-100 under betænkningens kapitel IV. Kompetence- og ansvarsfordeling i det kommunale styre. Styring og information, afsnit 10. Den kommunale administration, afsnit 10.5.3. Konklusion:

”Udvalget har i forbindelse med udformningen af dette udkast tillige været drøftet, om der burde sikres de ansatte en ret til at afgive indstilling i sager til de kommunalpolitiske organer, eventuelt at være til stede ved møderne, særligt i udvalgene, jfr. skattestyrelseslovens § 2, omtalt ovenfor afsnit 10.5.2. Til fordel for sådanne rettigheder kunne tale, at kommunalpolitikerne således blev sikret en faglig behandling af sagerne samt en mulighed for under sagsbehandlingen at få sagerne belyst gennem spørgsmål til de tilstedeværende ansatte. Som ovenfor nævnt må det anses for god forvaltningsskik, som normalt følges i kommunerne, at sager forberedes af administrationen, og som nærmere drøftet i kap. VI, afsnit 6, er det normalt, at ansatte deltager i udvalgmøderne. Praksis vil derfor som altovervejende hovedregel svare til den tilstand, som en sådan regel ville påbyde. Når udvalget til trods herfor alligevel ikke kan anbefale sådanne lovfæstede rettigheder for de ansatte, skyldes det også her et ønske om ikke at antaste og begrænse de kommunalpolitiske organers muligheder for at tilrettelægge møde- og sagsbehandlingsprocedurer, herunder eventuelt at fravige de normale fremgangsmåder, når særlige hensyn efter de folkevalgtes opfattelse taler herfor. Det må også i denne sammenhæng erindres, at disse udadtil alene bærer ansvaret for kommunens forvaltning. Tilstedeværelsen af ansatte må derfor være en ret for de politiske organer, ikke en ret for de ansatte, jfr. tillige forslaget til ny § 20, stk. 3 og bemærkningerne hertil (kap. VIII). Da disse hensyn gælder tilsvarende for ligningskommissionens arbejde, er skattestyrelseslovens § 2 ligeledes omfattet af udvalgets opfordring til ophævelse af regler om den kommunale administration i sektorlovgivningen.”

Af betænkning nr. 894/1980 om kommunale styreformer mv. fremgår endvidere følgende:

”6.7. Bedre kontakt mellem de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer og administrationen.

Som indledningsvist nævnt foregår kontakten mellem de enkelte medlemmer og administrationen som oftest gennem udvalgsmøder og skriftligt i form af notater, indstillinger og lignende, samt gennem spørgsmål og svar. Det er almindeligt i kommunerne, at lederne fra forvaltningen deltager i udvalgsmøderne for at bidrage til sagernes oplysning.”

Af betænkning nr. 894/1980 om kommunale styreformer mv. fremgår, at udvalget havde udfærdiget følgende bemærkninger til udvalgets lovudkast til § 20, stk. 3 (der svarede til lovforslagets § 20, stk. 3), jf. betænkningen side 216 under betænkningens kapitel VIII. Udkast til ændringer i lov om kommunernes styrelse:

”Stk. 3. er derimod ny som lovbestemmelse. Forslaget herom skal ses på baggrund af, at der i udvalget har været enighed om, at det må anses for uheldigt, at der i udvalgsmøderne er regelmæssig deltagelse - med eller uden taleret - af andre kommunalbestyrelsesmedlemmer end udvalgets medlemmer. Dels kan det virke ulige i forhold til de kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke kommer til at deltage i udvalgets møder, dels kan det betyde en flytning af forhandlingerne fra kommunalbestyrelsens principielt offentlige møder til de ikke-offentlige udvalgsmøder, jfr. kap. VI, afsnit 6.4.

Ved bestemmelsen fastslås, at det er det enkelte udvalg selv, herunder økonomiudvalget, der - om nødvendigt ved flertalsafgørelse - træffer beslutning om, hvorvidt andre kommunalbestyrelsesmedlemmer end udvalgets medlemmer skal tilkaldes, men tilkaldelsen skal være begrundet i hensynet til sagens oplysning.

Det er endvidere med bestemmelsen fastslået, at andre kommunalbestyrelsesmedlemmer, der således indkaldes af et udvalg, kun kan få adgang til at overvære forhandlingerne (af hensyn til sagens oplysning) og ikke en eventuel afstemning i udvalget. I modsætning hertil kan kommunalt ansatte få tilladelse til at overvære hele mødeforløbet.

Bestemmelsen i 1. pkt. af stk. 4 om tilladelse til ansatte til overværelse af udvalgsmøder må naturligvis fortolkes med respekt af borgmesterens beføjelser som administrationens øverste daglige leder. Da det ikke med bestemmelsen har været hensigten at give de ansatte repræsentation i udvalgene, er det præciseret, at tilstedeværelsen kun kan tillades med henblik på varetagelsen af sekretariatsforretninger for udvalgene, herunder med henblik på en sags oplysning, jfr. herved kap. VI, afsnit 10.5.2. og 10.5.3., særligt om forholdet til skattestyrelseslovens § 2.”

I Indenrigsministeriets brev af 14. juni 1984, som er offentliggjort i Indenrigs- og Sundhedsministeriets resumédatabase 84.1.9, om, hvorvidt kommunalbestyrelsen kan påtvinge et stående udvalg at benytte en bestemt person som sekretær for udvalget, udtalte Indenrigsministeriet blandt andet følgende:

”Efter styrelseslovens § 31, stk. 2, 1.punktum, har borgmesteren den øverste daglige ledelse af kommunens administration. Indenrigsministeriet har i sit svar til folketingets kommunaludvalg at 18. maj 1983 udtalt, at det følger af denne regel, at borgmesteren er beføjet til at træffe beslutning om, hvilken sekretærbistand der skal stilles til rådighed for de stående udvalg.

Ministeriet udtalte dog yderligere i svaret, at det stående udvalg om fornødent kan indbringe spørgsmålet for kommunalbestyrelsen, der har det overordnede ansvar for hele den kommunale organisation. Det fremgår heraf, at spørgsmålet om sekretærbistand til et stående udvalg efter indenrigsministeriets opfattelse i sidste instans kan afgøres af kommunalbestyrelsen, fordi denne har ansvaret for den kommunale organisation, jfr. styrelseslovens § 2, stk. 1, hvorefter kommunens anliggender styres af kommunalbestyrelsen. Lovens § 31, stk. 2, giver ikke borgmesteren nogen selvstændig, af kommunalbestyrelsen uafhængig, kompetence, men giver alene borgmesteren ret til at træffe afgørelser om administrationens forhold, så længe kommunalbestyrelsen ikke har truffet nogen beslutning om det pågældende forhold.

[...]

Det følger videre af lovens § 11, stk. 1, 2.punktum, at udvalgene og borgmesteren — med de begrænsninger, som er fastsat i lovgivningen — i enhver henseende er undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger. Som nævnt er reglen i § 31, stk. 2, om borgmesterens ledelsesbeføjelser ikke en sådan begrænsning i kommunalbestyrelsens

kompetence. Derimod må reglen i lovens § 20, stk. 3, hvorefter udvalgene kan tillade personer, der er ansat i kommunens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget, medføre, at det er udvalget selv, der afgør, om en kommunalt ansat kan være til stede på mødet, herunder også den kommunalt ansatte, som kommunalbestyrelsen har udpeget til sekretær for udvalget.

I en situation, hvor kommunalbestyrelsen har truffet beslutning vedrørende sekretærfunktionen, har udvalget ikke kompetence til at træffe en modstående beslutning. Hvis et medlem finder, at et udvalg træffer en beslutning, hvorved det overskrider sin kompetence, må sagen kunne indbringes for kommunalbestyrelsen.

[...]"

I Indenrigsministeriets brev af 16. maj 2000, som er offentliggjort i Indenrigs- og Sundhedsministeriets resumédatabase 00.1.2, om kommunalt ansattes adgang til at overvære udvalgmøder udtalte Indenrigsministeriet blandt andet følgende:

"§ 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse har følgende ordlyd:

[...]

Som det fremgår giver bestemmelsen et udvalg adgang til at tillade, at ansatte overværer udvalgmøder. Ud over varetagelsen af sekretariatsfunktioner kan kommunalt ansattes overværelse af udvalgmøder være begrundet i udvalgets ønske om at modtage oplysninger, mundtlige redegørelser og lignende.

Det er efter Indenrigsministeriets opfattelse en betingelse for, at udvalget kan tillade kommunalt ansatte at overvære et udvalgmøde, at de pågældende personers tilstedeværelse i forhold til de enkelte sager på mødet er konkret begrundet i udvalgets ønske om varetagelse af sekretariatsfunktioner eller i udvalgets ønske om modtagelse af oplysninger, mundtlige redegørelser og lignende.

[...]

Principielt vil det således i forhold til sagerne på hvert enkelt udvalgmøde skulle vurderes, om betingelserne for at tillade kommunalt ansatte at overvære udvalgenes møder, er opfyldt.

For så vidt angår kommunalt ansatte, der skal varetage generelle sekretariatsfunktioner for udvalget, vil der dog ifølge sagens natur være en tjenstlig tilknytning til alle de sager, der behandles på udvalgmøderne, således at der ikke er behov for en konkret vurdering af, hvorvidt de pågældende opfylder betingelserne for at overvære møderne.

Et udvalg vil derfor kunne meddele kommunalt ansatte, der skal varetage generelle sekretariatsfunktioner for udvalget, typisk en udvalgssekretær og/eller protokolfører, en generel tilladelse til at overvære udvalgets møder i det omfang, tilstedeværelsen er begrundet i en sags oplysning, dvs. i det omfang de pågældende har en tjenstlig tilknytning til de sager, der vil blive behandlet på udvalgmødet.

Afhængigt af den enkelte kommunes udvalgs- og forvaltningsmæssige struktur kan et udvalgs sagsområde omfatte en eller flere forvaltningsgrene eller – afdelinger.

Hvis der kun er én forvaltningsgren eller -afdeling, vil udvalget efter ministeriets opfattelse kunne meddele en generel tilladelse til, at lederen heraf (typisk en forvaltningsdirektør) overværer udvalgets møder.

Henhører der under et udvalg flere forvaltningsgrene eller -afdelinger, vil lederne af de pågældende forvaltningsgrene eller -afdelinger efter ministeriets opfattelse kun kunne meddeles tilladelse til at overvære behandlingen af de sager, der – direkte eller indirekte – vedrører eller berører vedkommendes forvaltningsgren eller -afdeling. Dog vil en af lederne kunne tilknyttes udvalget som udvalgssekretær og dermed kunne meddeles generel tilladelse til at overvære udvalgets møder.

Bortset fra tilfælde, hvor en leder af en forvaltningsgren eller -afdeling generelt fungerer som udvalgssekretær, vil en leder af en forvaltningsgren eller -afdeling således ikke kunne være til stede under et udvalgsmøde, hvis der ikke på mødet er sager, der vedrører eller berører den pågældendes forvaltningsgren eller -afdeling. Tilsvarende gælder, at lederen af en forvaltningsgren eller -afdeling kun vil kunne overvære dele af et udvalgsmøde, hvis udvalgsrådet kun delvist indeholder dagsordenspunkter vedrørende den pågældendes forvaltningsgren eller -afdeling, eller hvis den pågældendes tilstedeværelse alene er begrundet i hensynet til oplysning af visse af sagerne på udvalgsrådet.

Det følger af det ovenfor anførte, at den nærmere afgrænsning af, hvilke embedsmænd der kan overvære alle udvalgets møder eller kun enkelte møder eller enkelte dagsordenspunkter, efter Indenrigsministeriets opfattelse må bero på indretningen af kommunens udvalgs- og forvaltningsstruktur samt de enkelte sagers indhold."

Af Hans B. Thomsen m.fl.: Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 3. udgave, 2022, fremgår bl.a. følgende vedrørende § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. kommentarens side 459-461:

Til stk. 4. Sekretariatsbetjening og foretræde

Stk. 4 gør udtømmende op med de tilfælde, hvor ikke-udvalgsmedlemmer kan overvære udvalgsråd, bortset fra den mulighed, som kommunalbestyrelsesmedlemmer har for at deltage i økonomiudvalgets budgetråd uden at være medlem af udvalget, jf. stk. 5, og den mulighed, borgmesteren har for at deltage i udvalgsråd uden stemmeret, jf. § 31 a, stk. 1.

[...]

1. Sekretariatsbetjening

Bestemmelsen i stk. 4, 1. pkt., er udformet som en adgang for udvalget til at tillade, at ansatte overværer mødet. Meningen er, at udvalget kan forlange bistand fra forvaltningen, men det tilkommer borgmesteren som øverste daglige leder af administrationen – eventuelt efter høring af udvalget eller drøftelse med udvalgsformanden – at træffe bestemmelse om, hvilken sekretærbistand der skal stilles til rådighed for udvalget. Hvis udvalget ikke ønsker, at den af borgmesteren udpegede sekretær overværer udvalgsrådet, kan udvalget modsætte sig dette, men udvalget kan ikke selv udpege en anden sekretær. En tvist mellem et udvalg og borgmesteren om sekretærbistand må indbringes for kommunalbestyrelsen, der som kommunens øverste myndighed i sidste instans afgør spørgsmålet, jf. § 2. Spørgsmålet om sekretærbistand kan også, selv om udvalg og borgmester er enige, indbringes for kommunalbestyrelsen af ethvert medlem af kommunalbestyrelsen, jf. § 11, stk. 1. (Skr. af 14. juni 1984, j.nr. 1079/1602-2/1984, resumédatabasen 84.1.7).

Også en kommunalt ansat, som af kommunalbestyrelsen er udpeget som sekretær for udvalget, kan af udvalget nægtes adgang til at overvære råd i udvalget, men udvalget vil være forpligtet til at rette sig efter kommunalbestyrelsens beslutning vedrørende sekretariatsbistand ved sagernes ekspedition i forvaltningen og i øvrigt uden for udvalgets råd. (Skr. af 14. juni 1984, j.nr. 1079/1602-2/1984, resumédatabasen 84.1.7).

Ud over varetagelsen af sekretariatsfunktioner kan kommunalt ansattes overværelse af udvalgsråd være begrundet i udvalgets ønske om at modtage oplysninger, mundtlige redegørelser og lignende. Et udvalg kan derimod ikke tillade, at ansatte overværer udvalgets behandling af sager, som de pågældende ikke tjenstligt har tilknytning til.

Det er en betingelse for, at udvalget kan tillade kommunalt ansatte at overvære et udvalgsråd, at de pågældende personers tilstedeværelse i forhold til de enkelte sager på mødet er konkret begrundet i udvalgets ønske om varetagelse af sekretariatsfunktioner eller i udvalgets ønske om modtagelse af oplysninger, mundtlige redegørelser og lignende. Principielt vil det således i forhold til sagerne på hvert enkelt udvalgsråd skulle vurderes, om betingelserne for at tillade kommunalt ansatte at overvære udvalgenes råd er opfyldt. For så vidt angår kommunalt ansatte, der skal varetage generelle sekretariatsfunktioner for udvalget, vil der dog ifølge sagens natur være en tjenstlig tilknytning til alle de sager, der behandles på udvalgsrådene, således at der ikke er behov for en konkret vurdering af, hvorvidt de pågældende opfylder betingelserne for at overvære rådene. (Skr. af 16. maj 2000, j.nr. 1999/1072/101-2, resumédatabasen 00.1.2).

Hvis et udvalgs sagsområde kun omfatter én forvaltningsgren eller -afdeling, vil udvalget kunne meddele en generel tilladelse til, at lederen heraf overværer udvalgets møder. Henhører der under et udvalg flere forvaltningsgrene eller -afdelinger, vil lederne af de pågældende forvaltningsgrene eller -afdelinger kun kunne meddeles tilladelse til at overvære behandlingen af de sager, der – direkte eller indirekte – vedrører eller berører vedkommendes forvaltningsgren eller -afdeling. Dog vil én af lederne kunne tilknyttes udvalget som udvalgssekretær og dermed kunne meddeles generel tilladelse til at overvære udvalgets møder. (Skr. af 16. maj 2000, j.nr. 1999/1072/101-2, resumédata-basen 00.1.2).

[...]

De kommunalt ansatte kan, når betingelserne for deres tilstedeværelse er opfyldt, overvære hele mødeforløbet, herunder eventuelle afstemninger, cf. om kommunalbestyrelsesmedlemmer, der ikke er medlemmer af udvalget, og andre, se afsnit 2 nedenfor om foretræde, jf. stk. 4, 2. pkt.

2. Foretræde

Stk. 4, 2. pkt., fastsætter, at det er det enkelte udvalg selv, som eventuelt ved flertalsafgørelse beslutter, om andre end kommunalt ansatte, herunder andre kommunalbestyrelsesmedlemmer end udvalgets medlemmer, skal tilkaldes. Bestemmelsen fastslår endvidere, at sådan tilkaldelse kun kan finde sted, hvor dette er begrundet i hensynet til oplysningen af en sag. Det er alene udvalgets forhandlinger, ikke-udvalgsmedlemmerne kan overvære, ikke eventuelle afstemninger, cf. om kommunalt ansatte ovenfor i afsnit 1.

Med hjemmel i bestemmelsen vil et udvalg også kunne give borgere m.fl. foretræde for udvalget. Regler herom og proceduren herfor vil kunne fastsættes i udvalgets forretningsorden.

En borger kan ikke kræve foretræde for et udvalg, men en borger, der mener at have oplysninger, der er af betydning for en sag, som udvalget skal behandle, kan rette henvendelse til kommunen med ønske om foretræde. [...]. Se telefonnotat af 22. juni 2020, j.nr. 2020-6382, resumédata-basen 20.1.3.

[...]

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til betænkning nr. 894/1980 om kommunale styrelsesformer m.v., side 175 f., hvor det bl.a. er fremhævet, at det må anses for uheldigt, at der i udvalgmøderne er regelmæssig deltagelse af andre kommunalbestyrelsesmedlemmer, idet dette kan indebære en flytning af forhandlinger fra offentlige kommunalbestyrelsesmøder til lukkede udvalgmøder. En sådan permanent observatørordning var ikke udelukket efter den tidligere affattelse af § 20.

I betænkning nr. 1425/2002 om indsigt i den kommunale administration, side 151 f., overvejes, om adgangen for andre kommunalbestyrelsesmedlemmer til at overvære udvalgmøder bør udvides. En almindelig adgang for andre kommunalbestyrelsesmedlemmer til at overvære udvalgmøder kan føre til en svækkelse af udvalgmødernes karakter af lukkede møder med mulighed for frie og fortrolige forhandlinger og er derfor forbundet med en række betænkeligheder.”

Vurdering

1. To muligheder for at tillade ikke-udvalgsmedlemmer at overvære udvalgmøder

§ 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, der finder tilsvarende anvendelse for sundhedsråd, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, gør udtømmende op med de tilfælde, hvor ikke-udvalgsmedlemmer kan overvære udvalgmøder i sundhedsrådet, bortset fra den mulighed, regionsrådsformanden har for at deltage i udvalgmøder uden stemmeret, jf. regionslovens § 16, jf. § 31 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, og den mulighed, som observatører har for at deltage i sundhedsrådets møder, jf. regionslovens § 14 m. Den mulighed, som regionsrådsmedlemmer har for at deltage i forretningsudvalgets

budgetmøder uden at være medlem af udvalget, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 1, jf. § 20, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse, er ikke relevant for sundhedsråd.

Et sundhedsråd har efter regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, jf. § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, to muligheder for at tillade adgang for ikke-udvalgsmedlemmer til at deltage i mødet.

Den ene mulighed, der er fastsat i § 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, består i, at sundhedsrådet kan tillade personer, der er ansat i regionens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget.

Den anden mulighed, der er fastsat i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, består i, at sundhedsrådet kan tilkalde andre personer, herunder andre medlemmer af regionsrådet, til at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning.

§ 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for de forberedende sundhedsråd i Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark, jf. overgangslovens § 36, stk. 1, og i Region Østdanmark, jf. overgangslovens § 82, stk. 1.

2. Mulighed for at tillade regionalt ansatte at overvære sundhedsrådets møder

Den første mulighed, der er fastsat i § 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, består som nævnt i, at sundhedsrådet kan tillade personer, der er ansat i regionens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse omfatter den nævnte bestemmelse i § 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse i forhold til regionale sundhedsråd ansatte i regionens tjeneste, ligesom bestemmelsen i forhold til kommunale udvalg omfatter ansatte i kommunens tjeneste. Dette er virkningen af, at den nævnte bestemmelse i § 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse efter regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse for sundhedsrådene, jf. herved Folketingstidende 2024-25, lovforslag nr. L 214, side 132, 1. og 2. spalte.

Sundhedsrådet kan efter denne bestemmelse tillade regionalt ansatte at overvære hele mødeforløbet i sundhedsrådet og ikke kun forhandlingerne (af hensyn til sagens oplysninger), jf. Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 460, Indenrigsministeriets brev af 16. maj 2000 offentliggjort i resumédatabase 00.1.2. og Hans B. Thomsen m.fl.: Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 3. udgave, 2022, side 460.

Sundhedsrådet kan efter denne bestemmelse tillade regionalt ansatte at overvære møderne, ikke blot med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner, men også begrundet i en sags oplysning, dvs. i udvalgets ønske om at modtage oplysninger, mundtlige redegørelser og lignende, jf. herved udtrykket "m.v." i lovteksten, Folketingstidende 1980-81, tillæg A, spalte 460, Indenrigsministeriets brev af 16. maj 2000 offentliggjort i resumédatabase 00.1.2. og Hans B. Thomsen m.fl.: Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 3. udgave, 2022, side 459.

Det er en betingelse for, at sundhedsrådet kan tillade regionalt ansatte at overvære et udvalgsmøde, at de pågældende personers tilstedeværelse i forhold til de enkelte sager på mødet er konkret begrundet i udvalgets ønske om varetagelse af sekretariatsfunktioner eller i udvalgets ønske om modtagelse af oplysninger, mundtlige redegørelser og lignende. Principielt vil det således i forhold til sagerne på hvert enkelt udvalgsmøde skulle vurderes, om betingelserne for at tillade regionalt ansatte at overvære udvalgenes møder er opfyldt. For så vidt angår regionalt ansatte, der skal varetage generelle sekretariatsfunktioner for udvalget, vil der dog ifølge sagens natur være en tjenstlig tilknytning til alle de sager, der behandles på udvalgsmøderne, således at der ikke er behov for en konkret vurdering af, hvorvidt de pågældende opfylder betingelserne for at overvære møderne. Hvis et udvalgs sagsområde kun omfatter én forvaltningsgren eller -afdeling, vil udvalget kunne meddele en generel tilladelse til, at lederen heraf overværer udvalgets møder. Enhører der under et udvalg flere forvaltningsgrene eller -afdelinger, vil lederne af de pågældende forvaltningsgrene eller -afdelinger kun kunne meddeles tilladelse til at overvære behandlingen af de sager, der – direkte eller indirekte – vedrører eller berører vedkommendes forvaltningsgren eller -afdeling. Dog vil én af lederne kunne tilknyttes udvalget som udvalgssekretær og dermed kunne meddeles generel tilladelse til at overvære udvalgets møder. Se Indenrigsministeriets brev af 16. maj 2000 offentliggjort i resumédatabase 00.1.2, der finder tilsvarende anvendelse for regionalt ansatte.

3. Mulighed for at tillade kommunalt ansatte at overvære sundhedsrådets møder

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse omfatter bestemmelsen i § 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse, der efter regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse for sundhedsrådene, alene ansatte i regionens tjeneste og ikke ansatte i kommunens tjeneste.

Som nævnt i Folketingstidende 2024-25, lovforslag nr. L 214, side 132, 1. spalte, indebærer det forhold, at bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse for regionsrådet og dets udvalg, bl.a., at betegnelsen »kommunalbestyrelsen« i lov om kommunernes styrelse vil skulle forstås som »regionsrådet« i regionslovens forstand, at betegnelsen »kommunen« vil skulle forstås som »regionen«, og i de tilfælde, hvor bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse også vil skulle finde tilsvarende anvendelse for sundhedsrådene, vil betegnelsen »stående udvalg« endvidere også skulle forstås som »sundhedsrådene«. Som en følge heraf må det efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse lægges til grund, at betegnelsen »personer, der er ansat i kommunens tjeneste« i bestemmelsen i § 20, stk. 4, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse må forstås som »personer, der er ansat i regionens tjeneste«, når bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse på sundhedsråd, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2.

Som nævnt i Folketingstidende 2024-25, lovforslag nr. L 214, side 132, 2. spalte, vil henvisningen i § 15, stk. 1, nr. 2, til § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse indebære, at forretningsudvalget, sundhedsråd og stående udvalg vil kunne tillade personer, der er ansat i regionens tjeneste, at overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget. Udvalgene vil endvidere kunne tilkalde andre personer, herunder andre medlemmer af regionsrådet, til at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning. Et sundhedsråd vil f.eks. også kunne tillade ansatte i den kommunale forvaltning at overvære forhandlingerne, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning.

Da sundhedsrådet er et regionalt udvalg, der er undergivet regionsrådet som regionens øverste myndighed, jf. regionslovens § 3, da sundhedsrådene med de begrænsninger, som er fastsat i lovgivningen, i enhver henseende er undergivet regionsrådets beslutninger, jf. regionslovens § 12, stk. 1, jf. § 11, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, og da sundhedsrådene har det umiddelbare forvaltningsansvar for visse af regionens anliggender, jf. nærmere regionslovens § 14 c, vil det blotte forhold, at sundhedsrådene er sammensat også af medlemmer, der er udpeget af kommunalbestyrelserne, jf. regionslovens § 14 d, efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse ikke indebære, at sundhedsrådene vil kunne tillade personer, der er ansat i kommunens tjeneste, adgang at overvære sundhedsrådets møder på samme grundlag som personer, der er ansat i regionens tjeneste.

Efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse vil sundhedsrådet dermed kun kunne tillade personer, der er ansat i kommunens tjeneste, at overvære sundhedsrådets møder i medfør af bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, der efter regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse for sundhedsrådene.

Dette indebærer tre ting:

For det første, at sundhedsrådet kun kan tillade personer, der er ansat i kommunens tjeneste, at overvære forhandlingerne i sundhedsrådet, når det er ønskeligt af hensyn til en sags oplysning.

For det andet, at det alene er sundhedsrådets forhandlinger, kommunalt ansatte kan få tilladelse til at overvære, ikke eventuelle afstemninger.

For det tredje, at det er sundhedsrådet, der ved flertalsbeslutning, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, jf. § 20, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, der træffer bestemmelse om, hvorvidt og i hvilket omfang kommunalt ansatte kan få tilladelse til at overvære sundhedsrådets forhandlinger. De kommunalt udpegede medlemmer af sundhedsrådene, der har stemmeret, deltager i denne beslutning, jf. regionslovens § 14 d.

Det er forbundet med et vidt skøn, hvornår betingelsen om, at det skal være ønskeligt af hensyn til en sags oplysning. Dette skøn udøves af det enkelte sundhedsråd inden for lovens ramme. Det vil ikke være noget i vejen for, at de enkelte sundhedsråd har forskellig praksis for indkaldelse af kommunalt ansatte, når blot betingelsen om, at indkaldelsen af kommunalt ansatte skal være ønskelig af hensyn til en sags oplysning, overholdes.

4. Vurdering på hvert udvalgmøde eller stående tilladelse?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder anledning til at behandle følgende spørgsmål vedrørende kommunale embedsmænds mulighed for at deltage på møder i sundhedsrådene:

Skal sundhedsrådet på hvert enkelt udvalgmøde vurdere, om betingelserne for at tillade kommunalt ansatte at overføre udvalgmøderne er opfyldt, eller kan sundhedsrådene give en stående tilladelse til, at kommunale embedsmænd kan deltage under forhandlingerne i sundhedsrådet, når blot dette er begrundet i sagsoplysningen?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal i den forbindelse udtale følgende:

Det er efter § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, som efter regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse for sundhedsrådene, en betingelse, at deltagelsen af kommunale embedsmænd i sundhedsrådenes forhandlinger i hvert tilfælde skal være ønskelig af hensyn til sagsoplysningen. Det er efter § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse ikke nogen betingelse, at sundhedsrådet i forhold til sagerne på hvert enkelt udvalgmøde skal træffe beslutning om at give tilladelse. Bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse er ikke til hinder for, at sundhedsrådet træffer en mere generel beslutning om, at kommunale embedsmænd deltager i forhandlinger i sundhedsrådet i de tilfælde, hvor dette er ønskeligt af hensyn til sagsoplysningen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal i den forbindelse henvise til Indenrigs- og Sundhedsministeriets brev af 16. maj 2000, gengivet i resumédata-basen 00.1.2., hvor det blandt andet tilkendegives, at det er en betingelse for, at udvalget kan tillade kommunalt ansatte at overvære et udvalgmøde, at kommunalt ansatte, der ikke varetager generelle sekretariatsfunktioner for udvalget, kun vil kunne meddeles tilladelse til at overvære udvalgets møder, i det omfang tilstedeværelsen er begrundet i sagens oplysning, dvs. i det omfang, de pågældende har en tjenstlig tilknytning til de sager, der vil blive behandlet på udvalgmødet. Det anføres endvidere i brevet, at hvis der kun er én forvaltningsgren, vil udvalget efter ministeriets opfattelse kunne meddele en generel tilladelse til, at lederen heraf overværer udvalgets møder, og hvis der er flere forvaltningsgrene, der betjener et udvalg, vil lederne af de pågældende forvaltningsgrene kun kunne meddele tilladelse til at overvære behandlingen af de sager, der direkte eller indirekte vedrører eller berører vedkommendes forvaltningsgren. Se også Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2022, side 459-460. De nævnte udtalelser vedrører alene bestemmelsen i 1. pkt. i § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, men det må efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse antages, at bestemmelsen i 2. pkt. i § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse på tilsvarende måde giver mulighed for, at udvalget giver tilladelse til, at personer med tjenstlig tilknytning til sager, der direkte eller indirekte vedrører vedkommendes forvaltningsgren, meddeles tilladelse til at overvære forhandlingen af disse sager.

Sundhedsrådet vil have et vidt skøn i forhold til vurderingen af, om kommunale embedsmænds deltagelse er ønskelig af hensyn til sagens oplysning. Betingelsen kan være opfyldt i sagstyper, der involverer et samarbejde med kommunerne eller i sager, der direkte eller indirekte vedrører den kommunale opgavevaretagelse i den pågældende kommune. Sundhedsrådet vil kunne træffe en generel beslutning om kommunale embedsmænds deltagelse i disse sagstyper.

Et sundhedsråd vil således lovligt kunne træffe beslutning om deltagelse af kommunale embedsmænd såvel i forhandlingen af sager, der omhandler samarbejdsaftaler med kommunerne mv., som i forhandlingen af sager om fx planlægning af almenmedicinske tilbud, der vil kunne påvirke varetagelsen af den kommunale sygepleje og hjemmepleje. Det vil dog ikke være foreneligt med § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, at et sundhedsråd giver tilladelse til, at kommunale embedsmænd deltager i forhandlingen af sager, der hverken direkte eller indirekte vedrører kommunerne og/eller den kommunale opgavevaretagelse. Det vil derfor ikke være foreneligt med disse bestemmelser, at et sundhedsråd giver en generel tilladelse til, at kommunale embedsmænd deltager i forhandlingen af alle sager i sundhedsrådet. Som nævnt oven for vurderes bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, dog ikke at være til hinder for, at sundhedsrådet træffer en mere generel beslutning om kommunale embedsmænds deltagelse i sundhedsrådets forhandlinger i de tilfælde, hvor dette er ønskeligt af hensyn til sagsoplysningen.

I de sager, hvor betingelsen om, at deltagelsen af kommunale embedsmænd er ønskelig af hensyn til sagsoplysningen er opfyldt, har sundhedsrådet(s flertal) vide rammer for at beslutte, i hvilket omfang kommunale embedsmænd må deltage i sundhedsrådets forhandlinger. Sundhedsrådet er ikke forpligtet til at lade kommunale embedsmænd deltage i sundhedsrådets forhandlinger. Hvis sundhedsrådet finder, at en sag ikke er tilstrækkeligt oplyst, vil udvalget også kunne bede den regionale forvaltning om at oplyse sagen nærmere, herunder f.eks. gennem inddragelse af de kommunale forvaltninger.

Der henvises endvidere til afsnit 8 om, hvorledes et sundhedsråd kan forvalte spørgsmålet om kommunale embedsmænds deltagelse.

5. Gælder der de samme betingelser for regionale som for kommunale embedsmænd?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder anledning til at behandle følgende spørgsmål vedrørende kommunale embedsmænds mulighed for at deltage på møder i sundhedsrådene:

Gælder der – udover de rene sekretariatsfunktioner – de samme betingelser for kommunale embedsmænds deltagelse i møderne, som der gælder for regionale embedsmænd? Som eksempel kan udvalget for så vidt angår regionalt ansatte give en generel tilladelse til, at lederen af den forvaltningsgren, udvalget omfatter, kan overvære udvalgets møder, hvis udvalget kun omfatter en forvaltningsgren. Vil dette tilsvarende gælde for kommunale embedsmænds deltagelse i møderne i sundhedsrådet?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal i den forbindelse udtale følgende:

Det vurderes, at der ikke gælder de samme betingelser for kommunale embedsmænds deltagelse i møderne, som der gælder for regionale embedsmænds deltagelse. Der gælder heller ikke de samme betingelser, selv om der er tale om regionale embedsmænd, der deltager af andre grunde end rene sekretariatsfunktioner. De regionale embedsmænds deltagelse skal vurderes efter 1. pkt. i § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, hvorefter ansatte i regionens tjeneste kan overvære møderne med henblik på varetagelse af sekretariatsfunktioner m.v. for udvalget.

Bestemmelsen i 1. pkt. giver regionalt ansatte mulighed for at deltage på baggrund af rene sekretariatsfunktioner og af hensyn til sagsoplysningen, jf. ovenfor under vurderingens afsnit 2. Bestemmelsen i 1. pkt. giver herunder mulighed for, at lederen af den forvaltningsgren, som udvalget omfatter, kan overvære udvalgets møder, hvis udvalget kun omfatter en forvaltningsgren. Se Indenrigs- og Sundhedsministeriets skrivelse af 16. maj 2000, gengivet i resumédata-basen 00.1.2., hvor det med henvisning til bl.a. betænkning nr. 894, s. 177, tilkendegives, at hvis der kun er én forvaltningsgren, vil udvalget efter ministeriets opfattelse kunne meddele en generel tilladelse til, at lederen heraf overværer udvalgets møder.

Denne bestemmelse i 1. pkt. i § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, omfatter dog som nævnt ovenfor under vurderingens afsnit 3 alene regionalt ansatte og er ikke relevant i forhold til vurderingen af, hvorvidt kommunalt ansatte kan deltage i møderne, som skal ske efter 2. pkt. i § 20, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Regionalt ansatte har således en bredere adgang til at deltage i sundhedsrådets møder, og de kan i øvrigt overvære hele mødeforløbet, herunder eventuelle afstemninger, hvorimod de kommunale embedsmænd alene kan overvære forhandlingerne.

6. Kan der gives tilladelse til, at en kommunal embedsmand fra en af kommunerne altid deltager i sundhedsrådets møder på vegne forvaltningerne fra alle kommunerne i sundhedsrådet?

Indenrigs- og Sundhedsministeriet finder anledning til at behandle følgende spørgsmål vedrørende kommunale embedsmænds mulighed for at deltage på møder i sundhedsrådene:

Kan der gives en generel tilladelse til, at en kommunal embedsmand, f.eks. en kommunal direktør, fra én af kommunerne i sundhedsrådet, altid deltager i sundhedsrådets møder? Dvs. at

denne kommunale direktør skal repræsentere den kommunale forvaltning i alle de kommuner, der henhører under sundhedsrådet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal i den forbindelse udtale følgende:

Det vurderes, at der juridisk ikke er noget til hinder for, at sundhedsrådet beslutter, at kun én kommunal embedsmand fra én kommune i sundhedsrådet, overværer forhandlingerne på alle sundhedsrådets møder i de sager, hvor sundhedsrådet vurderer, at embedsmandens deltagelse er ønskelig af hensyn til sagens oplysning. Det skyldes, at det enkelte sundhedsråd har vide rammer for at for at beslutte, i hvilket omfang kommunale embedsmænd, hvis deltagelse vurderes ønskelig af hensyn til sagens oplysning, må deltage, jf. vurderingens afsnit 3. I det omfang der er sager på dagsordenen, der alene vedrører andre kommuner i sundhedsrådet end den kommune, hvori den pågældende embedsmand er ansat, forudsætter en sådan tilladelse, at den pågældende kommunale embedsmand i et vist omfang er bekendt med forholdene i de øvrige kommuner inden for sundhedsrådets område. Såfremt der er sager på dagsordenen, der hverken direkte eller indirekte vedrører kommunerne og/eller den kommunale opgavevaretagelse, vil vedkommende ikke kunne deltage på mødet under forhandlingerne om det pågældende dagsordenpunkt, jf. ovenfor under vurderingens afsnit 4.

Vælger sundhedsrådet at beslutte, at kun én kommunal embedsmand fra én kommune i sundhedsrådet, overværer forhandlingerne på alle sundhedsrådets møder i de sager, hvor sundhedsrådet vurderer, at embedsmandens deltagelse er ønskelig af hensyn til sagens oplysning, vil sundhedsrådet ikke være forpligtet til at beslutte, at andre kommunale embedsmænd deltager i sundhedsrådets møde. Sundhedsrådet. Omvendt vil sundhedsrådet ikke være afskåret fra at beslutte, at både den pågældende kommunale embedsmand samt andre kommunale embedsmænd deltager, hvis dette skønnes ønskeligt af hensyn til sagernes oplysning. Dette skyldes, at det enkelte sundhedsråd har vide rammer for at beslutte, i hvilket omfang kommunale embedsmænd, hvis deltagelse vurderes ønskelig af hensyn til sagens oplysning, må deltage, jf. ovenfor under vurderingens afsnit 3.

7. Forholdet mellem regionsrådet, regionsrådsformanden og sundhedsrådet

Regionsrådet kan ikke med bindende virkning for sundhedsrådene fastsætte regler om kommunale embedsmænds deltagelse på sundhedsrådenes møder, men vil kunne vedtage vejledende retningslinjer herfor. Det skyldes, at det er udvalgene selv, der fastsætter sin egen forretningsorden og reglerne for, hvem der skal have adgang til udvalgenes møder.

Bestemmelsen skal i øvrigt fortolkes med respekt for regionsrådsformandens henholdsvis borgmesteren i vedkommende kommunes beføjelser som øverste daglige leder af den regionale henholdsvis kommunale forvaltning. Der henvises til bemærkningerne til KSL § 20, stk. 4, i lovforslag nr. L 16 til lov nr. 1980/629, A, spalte 460, hvor det anføres, at bestemmelsen om tilladelse til ansatte til overværelse af udvalgsmøder naturligvis må fortolkes med respekt af borgmesterens beføjelser som administrationens øverste daglige leder.

Et sundhedsråd kan ikke påtvinge en regionsrådsformand eller borgmester at stille en bestemt embedsmand til rådighed. Omvendt vil en regionsrådsformand eller borgmester ikke kunne påtvinge sundhedsrådet, at en bestemt embedsmand skal give fremmøde. Der henvises til Indenrigsministeriets brev af 14. juni 1984, som er offentliggjort i Indenrigs- og Sundhedsministeriets resumédatabase 84.1.9, og som er gengivet under retsgrundlaget.

8. Hvorledes kan et sundhedsråd forvalte spørgsmålet om kommunale embedsmænds deltagelse?

Som nævnt i afsnit 4 vurderes bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, ikke at være til hinder for, at sundhedsrådet træffer en mere generel beslutning om kommunale embedsmænds deltagelse i sundhedsrådets forhandlinger i de tilfælde, hvor dette er ønskeligt af hensyn til sagsoplysningen. Det vil dog ikke være foreneligt med disse bestemmelser, at et sundhedsråd giver en generel tilladelse til, at kommunale embedsmænd deltager i forhandlingen af alle sager i sundhedsrådet.

Som nævnt i afsnit 6 vurderes det, at der juridisk ikke er noget til hinder for, at sundhedsrådet beslutter, at kun én kommunal embedsmand fra én kommune i sundhedsrådet, overværer forhandlingerne på alle sundhedsrådets møder i de sager, hvor sundhedsrådet vurderer, at embedsmandens deltagelse er ønskelig af hensyn til sagens oplysning.

Et sundhedsråd, der vælger at gøre brug af denne mulighed, vil kunne træffe en generel beslutning om, at en kommunal embedsmand fra en kommune i sundhedsrådet deltager i sundhedsrådets forhandlinger i sager, der direkte eller indirekte vedrører den kommunale opgavevaretagelse.

En sådan generel beslutning vil dog skulle udfyldes ved en konkret stillingtagen til, hvilke sager på et kommende sundhedsråds dagsorden der direkte eller indirekte vedrører den kommunale opgavevaretagelse. Denne stillingtagen kan delegeres til forvaltningen, men sundhedsrådet kan også beslutte, at sundhedsrådet selv tager stilling hertil. Dette kan enten ske under behandlingen af det enkelte dagsordenspunkt eller som et særskilt dagsordenspunkt inden de indholdsmæssige dagsordenspunkter.

9. Kan et sundhedsråd tillade, at kommunale embedsmænd deltager i alle sager vedrørende en given sagstype?

Som nævnt i afsnit 4 vurderes bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, ikke at være til hinder for, at sundhedsrådet træffer en mere generel beslutning om kommunale embedsmænds deltagelse i sundhedsrådets forhandlinger i de tilfælde, hvor dette er ønskeligt af hensyn til sagsoplysningen. Det vil dog ikke være foreneligt med disse bestemmelser, at et sundhedsråd giver en generel tilladelse til, at kommunale embedsmænd deltager i forhandlingen af alle sager i sundhedsrådet.

Det vurderes, at bestemmelsen i § 20, stk. 4, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 15, stk. 1, nr. 2, ikke vil være til hinder for, at sundhedsrådet træffer en generel beslutning om, at kommunale embedsmænd deltager i sundhedsrådets forhandlinger i alle sager vedrørende en given sagstype. En sådan beslutning forudsætter imidlertid, at det for alle sager i sundhedsrådet, som denne sagstype omfatter, gør sig gældende, at sagerne direkte eller indirekte vedrører kommunernes opgavevaretagelse, jf. om denne betingelse afsnit 4.

Dækker en given sagstype et bredt udsnit af sager, svarende til et mere overordnet sagsområde, vil det dog, afhængig af sagsområdets karakter, kunne være forbundet med vanskelighed at foretage en sådan vurdering.